

Agenda d'Acció Climàtica 2030

#TriarElCamíSostenible

1.
Context i reptes pàg. 3

2.
Coneixement i responsabilitat pàg. 7

3.
Compromisos pàg. 11

4.
Governança i transparència pàg. 18

1

Context i reptes

1 Context i reptes

La crisi climàtica és el principal repte al qual s'enfronta la nostra societat. Tal com diu el Grup Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic (IPCC), hem de descarbonitzar l'economia per limitar l'augment de les temperatures i evitar els pitjors impactes del canvi climàtic. Encara som a temps d'aconseguir que no se superi més d'un grau i mig l'increment de la temperatura per sobre dels nivells preindustrials, però cal accentuar els esforços per reduir les emissions globals de carboni.

En aquest sentit, a FGC hem alineat la nostra estratègia amb els objectius de l'Acord de París (COP21), els Objectius de Desenvolupament Sostenible, l'Agenda 2030 de les Nacions Unides i el Pla per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya; i ens hem adherit al Programa d'acords voluntaris i als Compromisos d'acció climàtica, promoguts per la Generalitat de Catalunya, i a les iniciatives Business Ambition for 1.5 C, Net Zero Commitment i Science Based Targets (SBT).

CONTEXT I REPTES

ESTRATÈGIA ALINEADA AMB:

La COP21

Objectius de l'Acord de París

Els ODS

Objectius de Desenvolupament Sostenible i Agenda 2030 de les Nacions Unides

ADHERITS A:

Programa d'acords voluntaris i Compromisos d'acció climàtica, promoguts per la Generalitat de Catalunya

Iniciatives Business Ambition for 1.5 C i Net Zero Commitment

SBT - Science Based Targets

A més, per tal de donar resposta als reptes actuals, hem elaborat l'Estratègia d'Activisme de FGC 2020-2030, un full de ruta que té per objectiu impulsar una gestió ètica, responsable i sostenible a través de l'activisme corporatiu, implicant de manera activa els nostres grups d'interès.

Aquesta estratègia, hereva de la política de responsabilitat social present a l'organització des de l'any 2007, està articulada en 1 repte transversal, per promoure l'activisme com a cultura corporativa, i en 4 eixos d'actuació, un dels quals se centra en la sostenibilitat ambiental, l'acció climàtica i la protecció del capital natural.

Durant anys, a FGC hem anat incorporant bones pràctiques ambientals en els diversos àmbits d'actuació, i el 2018 es va aprovar el Pla de millora ambiental (PAM) 2018-2021 de FGC, que ja incorporava un eix d'actuació per mitigar i lluitar contra el canvi climàtic, amb una proposta de 7 línies de treball, bona part de les quals ja han arribat a bon port, com ara la contractació d'energia verda, el càlcul de la petjada de carboni o l'adhesió a diverses iniciatives i compromisos, entre d'altres.

El dinamisme de FGC fa que els plans d'actuació estiguin en evolució constant, i aquest és un dels motius pels quals hem elaborat **l'Agenda d'Acció Climàtica 2030**, per desenvolupar amb més detall tots els àmbits i actuacions en què es vol centrar FGC per fer front a l'emergència climàtica.

HEM ELABORAT:

L'Estratègia d'Activisme 2020-2030

per impulsar la gestió ètica, responsable i sostenible

El Pla de millora ambiental 2018-2021

amb un eix d'actuació per mitigar i lluitar contra el canvi climàtic

L'Agenda d'Acció Climàtica 2030

amb àmbits i actuacions per fer front a l'emergència climàtica

L'Agenda d'Acció Climàtica 2030 de FGC és un document operatiu que recull una llista d'accions, cadascuna de les quals emmarcada en un dels capítols dels Compromisos d'acció climàtica impulsats per la Generalitat de Catalunya i signats per la nostra organització. Si bé en els seus inicis la major part de les accions de l'Agenda han tingut per objectiu la mitigació del canvi climàtic, no ens oblidem de les accions vinculades a la resiliència i a l'adaptació a aquest fenomen.

CONTEXT I REPTES

ESTRATÈGIA ALINEADA AMB:

La COP21

Objectius de l'Acord de París

Els ODS

Objectius de Desenvolupament Sostenible i Agenda 2030 de les Nacions Unides

ADHERITS A:

Programa d'acords voluntaris i Compromisos d'acció climàtica promoguts per la Generalitat de Catalunya

Iniciatives **Business Ambition for 1.5 C i Net Zero Commitment**

SBT - Science Based Targets

HEM ELABORAT:

L'Estratègia d'Activisme 2020-2030

per impulsar la gestió ètica, responsable i sostenible

El Pla de millora ambiental 2018-2021

amb un eix d'actuació per mitigar i lluitar contra el canvi climàtic

L'Agenda d'Acció Climàtica 2030

amb àmbits i actuacions per fer front a l'emergència climàtica

2

Coneixement i responsabilitat

2 Coneixement i responsabilitat

Càlcul de la petjada de carboni

Per poder fer una gestió del carboni responsable, primer hem de conèixer l'impacte que generem i tractar la nostra petjada en tota la seva amplitud. A FGC calculem la nostra petjada de carboni des de l'any 2018.

En els darrers anys n'hem anat afinant el càlcul fins a incorporar-hi la totalitat de les emissions, tant les que depenen directament de nosaltres com les que són responsabilitat compartida i que es troben a la cadena de valor de l'organització. Aquí és on podem col·laborar amb els nostres proveïdors i grups d'interès, per trobar sinergies de reducció i neutralització en tots els nivells, per transformar conjuntament la nostra manera de fer front al canvi climàtic.

Seguirem calculant anualment les nostres emissions directes i indirectes i cada any publicarem un informe amb els resultats, tot indicant les accions desenvolupades i les inversions efectuades per disminuir la nostra petjada.

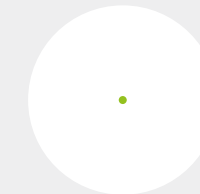

Calculem la petjada de carboni des del 2018 i l'anem reduint any rere any

● 2018 ● 2020

Categoria 1:
Emissions directes de GEH
7.471,42 t CO₂-eq
5.366,26 t CO₂-eq

Categoria 2:
Emissions indirectes de GEH de l'electricitat importada
42.281,11 t CO₂-eq
75,44 t CO₂-eq

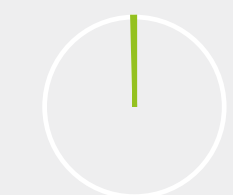

Categoria 3:
Emissions indirectes de GEH del transport
34.886,30 t CO₂-eq
22.168,21 t CO₂-eq

Categoria 1: **Categoria 2:** **Categoria 3:**

-28 %

-99,8 %

-36 %

Les emissions directes han disminuït un 28 %; això és degut, en part, a un decreixement del 30 % de les emissions del transport propi fruit dels efectes de la pandèmia i a les restriccions de la mobilitat. Les emissions indirectes derivades de l'electricitat importada han disminuït un 99,8 % gràcies a l'ús d'energia 100 % renovable, ja a partir del 2019. Les emissions indirectes derivades del transport han disminuït un 36 % pel decreixement de les emissions derivades del transport de visitants i dels viatges corporatius, també induït pels efectes de la COVID-19. Les emissions indirectes dels productes utilitzats per FGC han disminuït un 57 %, a causa del decreixement del 78 % de les emissions associades a la compra de béns i serveis. Les emissions indirectes associades a l'ús de productes de l'organització han disminuït un 15 % gràcies a la reducció del 30 % de les emissions derivades dels actius arrendats a tercers.

● 2018 ● 2020

Categoria 4:
Emissions indirectes de GEH dels productes utilitzats per l'organització
79.339,04 t CO₂-eq
34.006,63 t CO₂-eq

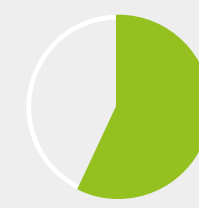

Categoria 5:
Emissions indirectes de GEH associades a l'ús de productes de l'organització
4.008,91 t CO₂-eq
3.412,96 t CO₂-eq

Les emissions globals de FGC han disminuït un 61 % en el període 2020-2018
Total
167.986,78 t CO₂-eq
65.029,50 t CO₂-eq

Categoria 4: Categoria 5: TOTAL:

-57 %

-15 %

-61 %

Estudi de la vulnerabilitat enfront del canvi climàtic

Som conscients de la necessitat de desenvolupar mesures específiques per adaptar els nostres serveis i reduir la nostra vulnerabilitat als impactes i els riscos derivats del canvi climàtic, en línia amb el marc de l'Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic i la Llei 16/2017, de canvi climàtic.

Per fer-ho, cal incrementar el grau de coneixement actual de la vulnerabilitat de les infraestructures, dependències i serveis de FGC, incloent els efectes del canvi climàtic sobre les persones usuàries i els professionals de l'organització.

Actualment s'està desenvolupant la diagnosi de vulnerabilitat, per adaptar al canvi climàtic el manteniment i els projectes de la infraestructura ferroviària; aquesta anàlisi inclou l'avaluació dels impactes, dels riscos i de les vulnerabilitats des del punt de vista del clima.

Analitzem la nostra vulnerabilitat per adaptar el manteniment i els projectes de la infraestructura ferroviària al canvi climàtic

3 Compromisos

3 Compromisos

Esdevenir neutres en carboni el 2030

Els nostres objectius de reducció de les emissions directes i indirectes es determinaran d'acord amb la ciència, en línia amb el que afirmen els darrers informes científics, que consideren que per complir amb els objectius de l'Acord de París cal limitar l'escalfament global a nivells molt inferiors a 2 °C per sobre dels nivells preindustrials, i realitzar esforços per limitar l'escalfament a 1,5 °C.

Per això, a principis de desembre del 2019 ens vàrem adherir a la campanya Business Ambition for 1.5 °C (promoguda per les Nacions Unides, UN Global Compact, la iniciativa Science Based Targets i We Mean Business Coalition durant la Cimera d'Acció Climàtica de les Nacions Unides del 2019) i a la iniciativa SBT.

Ambdues propostes pretenen aconseguir el compromís de les empreses per establir objectius basats en la ciència que estiguin alineats amb la limitació de l'augment de la temperatura global a 1,5 °C per sobre dels nivells preindustrials.

A FGC tenim previst establir una estratègia per reduir i neutralitzar les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, de manera que l'any 2030 siguem 'Net Zero' i, més endavant, puguem ser 'carboni positiu', generant més reduccions de les necessàries.

Per tal de ser neutres en carboni el 2030, compensarem o neutralitzarem les emissions directes de CO₂ no evitables. La manera de fer-ho dependrà dels avenços científics que existeixin.

2030

Volem ser neutres en carboni el 2030 i ens proposem objectius de reducció basats en la ciència per tal de contribuir a fer que la temperatura global no augmenti més d'1,5 °C per sobre dels nivells preindustrials.

OBJECTIUS

Aplicarem un ampli ventall de mesures per disminuir un 50,4 % les emissions dels abasts 1 i 2 i un 30 % les de l'abast 3 abans del 2030.

Ens proposem aplicar una estratègia per reduir i neutralitzar les emissions directes de CO₂ no evitables, basada en la ciència (iniciativa SBT)*:

-50,4 % Reducció de les emissions dels abasts 1 i 2

-30 % Reducció de les emissions de l'abast 3

*OBJECTIUS DE REDUCCIÓ PER AL 2030

Impulsar la transició energètica de l'activitat

Ens proposem augmentar l'eficiència energètica en la il·luminació, la climatització i el conjunt de la nostra activitat, per exemple, implantant un sistema per facilitar la gestió energètica, millorant l'enllumenat de les estacions (incloent la incorporació de leds) i impulsant la recerca per produir més neu amb menys despesa energètica i hídrica.

Pel que fa a l'origen de l'energia que utilitzem, des de l'any 2019 tenim contractada energia elèctrica d'origen 100 % renovable i el 2021 hem optat per contractar energia d'origen 100 % solar. A més, ens hem proposat incrementar el percentatge d'energia fotovoltaica de producció pròpia.

Així mateix, anem reduint progressivament el consum de combustibles fòssils amb el desenvolupament de projectes singulars que faciliten la transició energètica, com ara la incorporació de locomotores duals (elèctriques i de gasoil) per al transport de mercaderies i l'electrificació d'alguns trams de la xarxa per tal de reduir les tones de gasoil consumides; i també el projecte "Gasoil zero" a Núria (amb la instal·lació de climatització geotèrmica) i l'estratègia de reducció de necessitats energètiques i d'autogeneració d'energia neta a La Molina.

Transició energètica

Estem fent una transició energètica en la nostra activitat:

- Reduïm el consum d'electricitat a través de la gestió energètica, l'eficiència i la recerca.
- Reduïm el consum de combustibles fòssils tant en el transport de mercaderies com a les estacions de muntanya.

2019

100 % d'origen renovable

2021

100 % d'origen solar

Reduir l'impacte de la mobilitat generada

Estem treballant per tal que tant la mobilitat pròpia de la companyia com la de les persones usuàries tinguin el mínim impacte sobre el canvi climàtic.

Millorarem la flota de vehicles incorporant-n'hi d'elèctrics i d'híbrids (incloent els 4x4). També col·laborarem en la descarbonització del parc mòbil de les línies de busos d'aportació a les estacions. Pel que fa a la flota de màquines trepitjaneu i d'altres tipus de maquinària mòbil, la voluntat és substituir-les quan disposem d'oferta al mercat.

Per promoure que les persones usuàries utilitzin vehicles elèctrics, facilitarem la instal·lació de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics als aparcaments.

Per evitar desplaçaments innecessaris fruit dels nous hàbits de consum, adequarem espais per al comerç electrònic als vestíbuls de les estacions amb més volum de viatgers.

Mobilitat sostenible

Apostem per la mobilitat sostenible impulsant l'ús del transport públic, incorporant i facilitant l'ús de vehicles elèctrics i híbrids i ajudant a evitar desplaçaments innecessaris.

Promoure l'economia circular

Volem contribuir a fer que el cicle de vida dels productes s'allargui per evitar el malbaratament de matèries primeres, atès que extreure-les de la natura i fer-les servir té conseqüències ambientals importants, com ara l'increment del consum energètic i de les emissions de CO₂.

Ens proposem tendir al residu zero a través de mesures com ara l'eliminació del plàstic, la maximització de la valorització (explorant noves vies sota criteris de circularitat), la implantació del projecte "Producció sense papers" o la instal·lació de punts de reciclatge de llaunes i ampolles de plàstic a les estacions d'esquí, entre d'altres.

Un punt clau en aquest compromís és la gestió de les compres. Per això disposem d'una addenda ambiental en el codi de contractació socialment responsable, i ja hem començat a adquirir noves unitats de tren amb components reciclables.

Atès que una bona gestió del cicle de l'aigua també està alineada amb l'economia circular, implantarem mesures d'aprofitament de les aigües de drenatges.

L'any 2020, a més a més, el volum de residus industrials a les línies metropolitanes que s'han pogut reutilitzar totalment o parcialment (valorització) ha estat de fins al 95 %.

Economia circular

Promovem l'economia circular:

- Allarguem la vida dels productes per evitar el malbaratament de matèries primeres.
- Fem contractació socialment responsable i, entre d'altres, incorporem criteris de reciclabilitat a les compres.

2020

95 % dels residus industrials valoritzats

2022

Objectiu: certificació Residu Zero

Integrar l'adaptació al canvi climàtic en la planificació, la construcció i el manteniment d'infraestructures

Tenim previst incorporar la variable del risc climàtic en el manteniment i la gestió de les infraestructures ferroviàries i de turisme.

Progressivament, desenvoluparem les actuacions necessàries en les infraestructures, dependències i serveis de FGC per garantir la resiliència i l'adaptabilitat als efectes del canvi climàtic. Inclourem solucions de tipologies diverses, ja siguin tècniques (modificacions d'infraestructures), operatives i de manteniment (canvis de gestió, plans d'emergència o reparació, etc.) o culturals (relacionades amb els hàbits de les persones).

L'estudi de diagnosi per a l'adaptació al canvi climàtic del manteniment i dels projectes de la infraestructura ferroviària inclou l'avaluació dels impactes, dels riscos i de les vulnerabilitats des del punt de vista del clima.

Aquest estudi constituirà la base a partir de la qual es definirà un pla d'acció d'adaptació climàtica de la infraestructura, d'acord amb els requisits de l'especificació tècnica ISO 14092:2020¹ i sota criteris de prioritització, rellevància i transparència, al qual caldrà associar el consegüent pla d'inversions pluriennal.

Alhora, aquest pla d'acció estarà alineat amb l'Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic 2030 (#ESCACC30).

¹ *Adaptation to climate change. Requirements and guidance on adaptation planning for local governments and communities.*

Risc climàtic

Tenim en compte el risc climàtic en el manteniment i la gestió de les infraestructures ferroviàries i de turisme. Portem a terme accions per garantir la resiliència i l'adaptabilitat als efectes del canvi climàtic.

Contribuir a la lluita contra el canvi climàtic des dels sectors turístic i del transport públic

Tenint en compte que als Compromisos d'acció climàtica promoguts per la Generalitat de Catalunya es plantegen compromisos sectorials, i vist que l'activitat de FGC està dividida en dos grans àmbits (transport públic i turisme), ens proposem executar accions perquè aquests dos sectors siguin més sostenibles.

A més de les actuacions descrites en els apartats anteriors, tant en un cas com en l'altre, oferirem a les persones usuàries la possibilitat de compensar les seves emissions residuals no mitigades.

I, en relació amb el turisme, desenvoluparem projectes específics com, per exemple, l'elaboració de plans de mobilitat des de les grans urbs fins als nuclis de residència propers a les estacions i fins a les mateixes estacions, o la certificació ISO 20121 per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en tot el cicle de vida dels esdeveniments esportius.

Risc climàtic

Treballem, conjuntament amb altres agents, per tal que els sectors del transport públic i del turisme contribueixin al màxim en la lluita contra el canvi climàtic.

4 Governança i transparència

4 Governança i transparència

La lluita contra el canvi climàtic requereix poder informar de manera clara, objectiva i transparent.

En aquest context, fixarem un mecanisme intern d'avaluació del comportament de la nostra activitat, tenint en compte l'emergència climàtica i l'economia circular i, en consonància amb l'Estratègia d'Activisme, publicarem la informació relativa a les nostres tasques en relació amb l'acció climàtica.

Anualment, comunicarem i posarem en valor les actuacions realitzades per garantir un transport segur i per adaptar la xarxa, les estacions i les activitats de muntanya als efectes del canvi climàtic. En concret, a la memòria de sostenibilitat de FGC inclourem indicadors de monetització de les inversions realitzades orientades a la mitigació i a la lluita contra el canvi climàtic.

Així mateix, traslladarem al conjunt de l'organització els nostres compromisos en aquest àmbit, de manera que tots els professionals de FGC els coneguin i s'hi impliquin. En paral·lel, buscarem aliances en la cadena de valor, a través del model de contractació responsable i impulsant que els nostres proveïdors també s'impliquin en la lluita contra el canvi climàtic i calculin i redueixin la seva petjada de carboni. També participarem activament —conjuntament amb altres organitzacions i institucions— en iniciatives dedicades a frenar l'escalfament global i a promoure la sostenibilitat.

Som transparents!

Comuniquem els nostres objectius i en quin grau els assolim.

Fem públics els principals indicadors de la nostra activitat, incloent els relacionats amb les inversions realitzades.

Som activistes!

Fomentem l'activisme com a cultura corporativa i ja són moltes les persones de FGC que ens hem sumat a la Xarxa d'Activistes per contribuir a assolir els reptes plantejats.

El marc de governança de l'Agenda d'Acció Climàtica és el que s'expressa al capítol 4 de l'Estratègia d'Activisme, en el qual s'estableix que, per desenvolupar l'eix 3 de Sostenibilitat ambiental, acció climàtica i protecció del capital natural, hi haurà una "àrea impulsora" que coordinarà i vetllarà per l'impuls dels projectes en aquest eix d'actuació, informarà dels resultats de la implementació dels projectes i realitzarà una valoració de la qual derivaran propostes de noves accions.

Annexos

El present document es complementa, d'una banda, amb un quadre de comandament (en format Excel) que recull totes les accions previstes en l'Agenda d'Acció Climàtica 2030 de FGC i les vincula amb els Compromisos d'acció climàtica promoguts per la Generalitat de Catalunya que hem subscrit. Cada acció inclou un objectiu avaluable i una previsió temporal per assolir-lo.

D'altra banda, l'Agenda d'Acció Climàtica 2030 s'acompanya d'una infografia que resumeix els principals compromisos de FGC en aquest àmbit.

Cadena de valor

Busquem aliances amb les empreses proveïdores (cadena de valor) per frenar l'escalfament global.

CONTEXT I REPTES

ESTRATÈGIA ALINEADA AMB:

La COP21

Objectius de l'Acord de París

Els ODS

Objectius de Desenvolupament Sostenible i Agenda 2030 de les Nacions Unides

ADHERITS A:

Programa d'acords voluntaris i Compromisos d'acció climàtica, promoguts per la Generalitat de Catalunya

Iniciatives **Business Ambition for 1.5 C** i **Net Zero Commitment**

SBT - Science Based Targets

HEM ELABORAT:

L'Estratègia d'Activisme 2020-2030

per impulsar la gestió ètica, responsable i sostenible

El Pla de millora ambiental 2018-2021

amb un eix d'actuació per mitigar i lluitar contra el canvi climàtic

L'Agenda d'Acció Climàtica 2030

amb àmbits i actuacions per fer front a l'emergència climàtica

CONEIXEMENT I RESPONSABILITAT

CALCULEM LA PETJADA DE CARBONI DES DEL 2018 I L'ANEM REDUINT ANY RERE ANY

Categoria 1:

Emissions directes de GEH

7.471,42 t CO₂-eq
5.366,26 t CO₂-eq

-28 %

Categoria 2:

Emissions indirectes de GEH de l'electricitat importada

42.281,11 t CO₂-eq
75,44 t CO₂-eq

-99,8 %

Categoria 3:

Emissions indirectes de GEH del transport

34.886,30 t CO₂-eq
22.168,21 t CO₂-eq

-36 %

Categoria 4:

Emissions indirectes de GEH dels productes utilitzats per l'organització

79.339,04 t CO₂-eq
34.006,63 t CO₂-eq

-57 %

Categoria 5:

Emissions indirectes de GEH associades a l'ús de productes de l'organització

4.008,91 t CO₂-eq
3.412,96 t CO₂-eq

-15 %

Les emissions globals de FGC han disminuït un 61 % en el període 2020-2018

Total

167.986,78 t CO₂-eq
65.029,50 t CO₂-eq

-61 %

Analitzem la nostra vulnerabilitat per adaptar el manteniment i els projectes de la infraestructura ferroviària al canvi climàtic

COMPROMISOS

2030

2030

Volem ser neutres en carboni el 2030 i ens proposem objectius de reducció basats en la ciència per tal de contribuir a fer que la temperatura global no augmenti més d'1,5 °C per sobre dels nivells preindustrials.

Mobilitat sostenible

Apostem per la mobilitat sostenible, impulsant l'ús del transport públic, incorporant i facilitant l'ús de vehicles elèctrics i híbrids i ajudant a evitar desplaçaments innecessaris.

Risc climàtic

Tenim en compte el risc climàtic en la planificació, la construcció i el manteniment de les infraestructures. Garantim la resiliència i l'adaptabilitat als efectes del canvi climàtic.

Treballem, conjuntament amb altres agents, per tal que els sectors del transport públic i del turisme contribueixin al màxim en la lluita contra el canvi climàtic.

Transició energètica

Estem fent una transició energètica en la nostra activitat:

- Reduïm el consum d'electricitat a través de la gestió energètica, l'eficiència i la recerca.
- Reduïm el consum de combustibles fòssils tant en el transport de mercaderies com a les estacions de muntanya.

2019

100 % d'origen renovable

2021

100 % d'origen solar

Economia circular

Promovem l'economia circular:

- Allarguem la vida dels productes per evitar el malbaratament de matèries primeres.
- Fem contractació socialment responsable i, entre d'altres, incorporem criteris de reciclabilitat a les compres.

2020

95 % dels residus industrials valoritzats

2022

Objectiu: certificació Residu Zero

GOVERNANÇA I TRANSPARÈNCIA

Som transparents!

Comuniquem els nostres objectius i en quin grau els assolim.

Fem públics els principals indicadors de la nostra activitat, incloent els relacionats amb les inversions realitzades.

Som activistes!

Fomentem l'activisme com a cultura corporativa i ja són moltes les persones de FGC que ens hem sumat a la Xarxa d'Activistes per contribuir a assolir els reptes plantejats.

Cadena de valor

Busquem aliances amb les empreses proveïdores (cadena de valor) per frenar l'escalfament global.

#TriarElCamíSostenible

